

L'ESCUT DE SALT

Expedient d'acord per l'adopció d'un escut municipal

A principi de l'any 1949, l'alcalde d'aquell moment, el senyor Joaquim Muñoz Ravetllat, va veure la necessitat de dotar a Salt d'un escut per poder fer servir en totes les comunicacions oficials del municipi.

D'escut pròpiament dit, no n'havia existit cap anteriorment, si més no, de manera oficial perquè el 1924 els senyors Moreno (pare i fill) havien projectat un que no es va arribar a utilitzar mai, tot i que va ser modificat i adaptat pel Casal Saltenc durant els anys de la segona República.

Doncs bé, el 16 de març de 1949, l'esmentat alcalde va decidir ja era hora de tenir un escut propi i va decretar: "Considerando esta Alcaldía conveniente la dotación a este Municipio de un escudo o emblema para poder ser utilizado en sellos, impresos, etc. Dése cuenta de ello al Pleno del Ayuntamiento en la primera sesión que celebre".

Aquesta sessió del Ple es va celebrar el 23 de març i es va acordar: "Después de hacer ver la presidencia de la conveniencia de que esta Villa esté dotada de un escudo o emblema, y que no siendo posible la adopción de ningún escudo antiguo por ignorarse la existencia de alguno; la Corporación por unanimidad acordó: facultar al Sr. Alcalde para que encargue el diseño de un escudo o emblema de nueva creación que contenga la corona de príncipe, por pertenecer esta Villa a Gerona que posee título de principado, los trazos regionales y unas espigas como alegoría de la agricultura y un salto de agua moviendo la rueda simbolizando la industria."

Dos dies més tard algú va recordar a l'alcalde que al poble hi havia una persona que s'hi dedicava a fer dibuixos heràldics i va tornar a decretar que: "Teniendo noticia esta Alcaldía de que en esta población existe un vecino que se dedica a dibujos de sellos y escudos (...) invitase a dicho señor para que proceda al diseño de un emblema para esta Villa (...)".

Seguint les pautes que li havien indicat, aquest senyor va presentar un projecte que va ser del gust de l'Ajuntament i el 27 d'abril de 1949, en una sessió extraordinària del Ple municipal el va aprovar per unanimitat: "Visto el expediente instruido para la dotación a este municipio de un emblema (...) para lo cual se encargó un proyecto al dibujante (...) y que presentado el proyecto o diseño y examinado se halla conforme con las indicaciones dadas (...) la Corporación por unanimidad acordó: Aprobar y adoptar para esta villa, el escudo o emblema tal como se tiene descrito (...) todo ello previa autorización de la Dirección General de Administración Local".

Però va sorgir un problema: l'escut havia de ser aprovat pel govern de Madrid que, per aquelles dates, havia de ficar cullerada en tot i va dictaminar que la forma de l'escut no era la correcte perquè segons l'heràldica castellana, la forma caironada és pròpia dels escuts femenins. Naturalment no es va tenir en consideració que la tradició en l'heràldica municipal catalana recomana l'escut caironat en els municipis.

Potser aquesta modificació no va ser tot del gust de l'Ajuntament (o sí) que veia bastant modificat l'escut que havien presentat, però quina altre cosa es podia fer davant d'un govern autoritari?

Per tant, el 28 de març de 1950, en una sessió ordinària del Ple municipal es va acordar novament: "Visto el escrito del Gobierno Civil de la Provincia (...) autoriza a este Ayuntamiento la adopción del Nuevo Escudo (...) de acuerdo con el proyecto presentado y mediante ciertas modificaciones introducidas por informe de la Real Academia de la Historia (...). La Corporación por unanimidad acordó aprobar el nuevo escudo tal como ha quedado proyectado después de las referidas modificaciones en él introducidas, quedando oficialmente aceptado como Escudo de la Villa de Salt, a cuyo efecto será utilizado en los sellos, membretes, insignias y demás usos que se considere conveniente."

De totes maneres la història de l'escut de Salt encara havia de patir una nova incidència: amb la segregació de Girona, el nou Ajuntament va demanar a la Direcció General d'Administració Local del Departament de Governació de la Generalitat de Catalunya, un estudi relatiu a l'escut. Aquest estudi, elaborat pel prestigiós heraldista català, Armand de Fluvià i Escorsa, desaconsellava l'ús de la corona ducal i la forma de l'escut, i en proposava el següent: "escut caironat de sinople, una roda de molí d'aigua d'or sobre un riu en forma de cinta ondada d'atzur rivetada d'argent; el peu d'or, 4 pals de gules. Per timbre una corona mural de poble." L'Institut d'Estudis Catalans va emetre dictamen favorable a l'escut proposat pel senyor De Fluvià però en la sessió ordinària del Ple de l'Ajuntament del 9 de maig de 1984, es va exposar "que la comissió de cultura ha estudiat l'informe emès per l'Institut d'Estudis Catalans, però considera que l'escut que es proposa és de nova creació, i per tant, sense base històrica. Pel contrari, l'actual escut ha estat acceptat per la població i es ve utilitzant des de fa uns anys". Per tant, es va aprovar per unanimitat "mantenir l'escut actual, ja que no és qüestionat i es considera acceptat majoritàriament". Al mateix temps s'encarregava l'estudi i propostes per la creació del logotip de l'Ajuntament que havia de ser "una simplificació funcional de l'escut".

Notes:

- Podeu veure les propostes per l'escut de Salt a l'Arxiu Municipal.
- Article publicat a La Farga – Revista de Salt, núm. 261, maig 2009